QVÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPVTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS II. APRILIS.

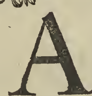
M. RENATO CHARTERIO, Doctore, Consil. Medico, ac Professore Regio, moderatore.

843

An victus sanorum ægris, quàm belluinus sanis βλαβερώτερος?

ΓΙΕΙΝΗ sanis, ægris διαιτητικὴ victum idoneum præscribit. illa prior, liberior, ac liberalior; hæc posterior Medico mancipata, & parcior, Hippocratis ὅρκῳ medentem impellens, leges asperiores, sed magis necessarias imponit. Vtraq; à subiecti natura, & viribus suas alendi depromit indicationes. Num victus sanorum, quàm ægrorum errores faciliùs emendantur? num sani quoscumque cibos innoxiè ferunt? At ægri diætam certis circumscriptam limitibus sequuntur, quos transilire citra periculum nefas. Victus ægros magis lædit qui causas morbificas fouet, accersitque, nouos accelerat morbos, & deteriora inuehit symptomata; ac proinde partes alterat, quas opprimit copia, & resoluit inopia, earum functiones euertit, vires prosternit, ac violentum infert interitum, quem neque natura quæ ἀεὶ φύεται μέχρι θανάτου, neque τὸ θεῖον finiuit.

N in Eden vitæ arbor, cuius fructus aderat homini ne esuriret, potus ne sitiret, & lignum vitæ ne senectus eum deprimeret? An in rerum natura eiusmodi panacea, quæ continuam sensim euanescentis substantiæ nostræ iacturam resarciat? An Israelitarum manna alimentorum optimum? Num vt napellus citò perimit, sic prophylacticum simplicium aliquod vitam humanam prorogabit? edulia nulla pani triticeo, carnibus gallinaceis, perdicum, phasianorum, turdorum, auium montanarum, & iuniorum leporum præferenda plethoricis corporibus, synocho, aut causo, aut purpureâ febre, aut peripneumoniâ, aut pleuritide, aut rheumatismo laborantibus materiam morbificam suggerunt; febrilia incendia; pleuræ, ac pulmonum phlegmonen adaugent; & dolores magis punctorios, aut grauiores reddunt.

N omnia sana sanis? ἐσθιόμενα τῶν ἐσθιομένων φάρμακα. Esculentorum ac poculentorum alia sanitati tuendæ, alia restituendæ offerenda sunt. Victus plenus ac solidus, assus, elixus sanis; tenuis & liquidus febricitantibus omnibus salubris: illis vina polytropha & polyæma conferunt; his aqua mulsa, ptissana vulgaris, sorbilia edulia. Sanis alimenta mera; ægris ἀλλοιωτικὰ & pharmaceutica qualitatibus donata morbo & causæ morbificæ reluctantibus, & hæc ante ἐπισημασίαν tribus, aut quatuor horis; in paroxysmi principio nunquam; in vigore raro; in declinatione ac remissione securiùs exhibenda.

EVTRA & ægra copora vix citra periculum necessitatis ferunt iniurias: sana verò & vegeta omnes, si consuetudo sensim accedens melioris naturæ vices sortiatur. Hinc sani crudas carnes, bubulas, equinas edunt & concoquunt. Hinc belluinis alimentis innoxiè vtuntur; equorum auenâ, hordeo, tragopogo, gramine, fœno-græco; felium muribus; miluorum ranis; imò aranearum muscis; aprorum, & suum bulbis, & glandibus; gallinarum araneis; ciconiarum viperis, & serpentibus; sturnorum cicutis; quum premit malesuada fames & turpis egestas. Metallicis nulli, ne ipso auro quantumuis præparato, quod naturæ nostræ bellum indixerint, nutriuntur.

MPVR'A ac plethorica corpora quò vberiùs aluntur, eò grauiores affectus subeunt, quæ quò pleniora, eò tenuiori opus habent alimento. Diuturnâ fame emaciata ἀθρόως nutrita pereunt. Febrientibus, pleuriticis, & peripneumonicis vina, panis, carnes, solida, & polytropha omnia perniciem adferunt; incendium adaugent, ἀγρυπνίαν, δυσφορίαν, ac παραφροσύνην accelerant; dolores exacerbant; imò sorbitiones hordei, & carnium optimarum, qualia iuscula parantur liquida, & concreta, si ἐν τῇ ἐπισημασίᾳ, si in paroxysmo, si in vigore exhibeantur, naturæ in duello occupatæ nouum negotium imponunt, calorem natiuum opprimunt, vires euertunt, & morbum naturę, & vitę victorem, ac interemptorem efficiunt.

Ergo victus sanorum ægris, quàm belluinus sanis βλαβερώτερος.

Proponebat Lutetiæ DIONYSIVS IONCQVET, Dordanæus. A.R.S.H. M. DC. XXXVII.